

Informacija o statusu i realizaciji projekata iz oblasti saobraćaja u okviru sprovođenja instrumenta pretpristupne pomoći (IPA projekata)

I. Uvod

Jedna od osnovnih nadležnosti Direktorata za međunarodnu saradnju i EU fondove odnosi se na poslove iniciranja i definisanja programa i projekata/akcija, kao i obezbeđenje potencijalne međunarodne podrške, koordiniranje i neposredan rad na pripremi i reviziji strateških i programskih dokumenata, projektnih ideja i opisa projekata/akcija, koji se dijelom ili u potpunosti finansiraju iz EU fondova na nivou Ministarstva; Jedinica za implementaciju projekata kao i Tijelo odgovorno za prioritet i mjeru; praćenje sprovođenja aktivnosti na nivou programa, prioriteta i mjera; praćenje sprovođenja projekata/akcija kroz monitoring posjete i priprema redovnih izvještaja o napretku; koordiniranje i neposredan rad na pripremi polugodišnjih, godišnjih i završnih izvještaja na nivou prioriteta i mjera; učešće u radu sektorskog monitoring odbora; IPA monitoring odbora; obavljanje aktivnosti koje se odnose na horizontalna pitanja (upravljanje ljudskim resursima; upravljanje rizicima; izvještavanje o nepravilnostima; interni sistem kontrole; poštovanje zahtjeva za informisanje i promovisanje projekata-akcija; IT sistema); učestvuje u izradi godišnjeg i/ili višegodišnjeg programa u okviru sektorske nadležnosti (prioritet ili mjera) i njegovoj reviziji; učestvuje u planiranju sredstava za finansiranje IPA programa; učestvuje u procedurama javnog nadmetanja i procedurama za dodjelu donacija (priprema nacрте projektnih zadataka odnosno tehničkih specifikacija) ukoliko je korisnik pomoći; saradnja Ministarstva i međunarodnih finansijskih institucija; praćenje i analiziranje predloženih mjera i realizacije projekata koji se finansiraju od strane međunarodnih finansijskih institucija i iz Budžeta Crne Gore; obavljanje poslova programiranja na nivou sektora saobraćaja; koordiniranje nadzora nad sprovođenjem ugovora iz ove oblasti; pripremu, kontrolu i ocjenu projekata/akcija koji se odnose na finansiranje iz fondova EU; učešće i saradnja sa institucijama nadležnim za proces implementacije projekata/akcija finansiranih iz sredstava EU, tenderske procedure iz djelokruga nadležnosti, praćenje procesa ugovaranja, izvještavanje i monitoring implementacije ugovora.

II. Ključne aktivnosti Ministarstva saobraćaja i pomorstva sprovedene tokom trećeg i četvrtog kvartala 2017. i prvog kvartala 2018. godine na realizaciji aktivnosti i projekata iz oblasti saobraćaja u okviru sprovođenja instrumenta pretpristupne pomoći (IPA projekata)

U periodu jul-septembar 2017. godine izvršena je revizija i novo imenovanje članova Sektorske radne grupe za saobraćaj; u periodu jul-septembar 2017. godine izvršena je revizija Sektorskog planskog dokumenata za saobraćaj (SPD) u skladu sa smjernicama eksperata za reviziju. Postupak je podrazumijevao analizu sektorskog planskog dokumenta (SPD) iz 2015., koordinaciju i neposredan rad na pripremi i reviziji i usklađivanju sa svim relevantnim strategijskim i programskim dokumentima.

U izvještajnom periodu održana su dva sastanka Sektorske radne grupe za saobraćaj (20. septembra 2017. i 16. februara 2018. godine).

A) OPRD 2012-2013

U okviru IPA I (2007-2013), kroz Prioritetnu osu II i III Operativnog programa Regionalni razvoj 2012-2013, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je nastavilo je sa radom na realizaciji tri projekta i to:

Rehabilitacija pruge na dionici Virpazar-Sutomore, tunel Sozina (ugovor za izvođenje radova u vrijednosti **4,190,245.73 eura**, izvođač radova „STRABAG AG“ Austrija i ugovor za nadzor nad izvođenjem radova u vrijednosti **138,281.18 eura** sa „Institutom za građevinarstvo“ d.o.o. Podgorica. Završeni su radovi na rekonstrukciji pruge na dionici Virpazar – Sutomore u tunelu Sozina u dužini od 6712 m. Radovi su obuhvatili zamjenu postojećih drvenih pragova betonskim, zamjenu šina, zastorne prizme, kontaktne mreže i signalizacije kao i čišćenje postojećih drenažnih kanala i niša. Svječana ceremonija zatvaranja gradilišta održana je 28. februara 2018. godine.

Demontaža postojeće i postavljanje nove elektrovučne podstanice Trebešica (ugovor za projektovanje i izvođenje radova u vrijednosti od **3,408,894.93 eura** sa konzorcijumom „Siemens“ i ugovor za reviziju glavnog projekta i nadzor nad izvođenjem radova, u vrijednosti **145,000 eura** sa kompanijom „Eminent“ d.o.o. Pokrenute su procedure za izdavanje sertifikata o preuzimanju, odnosno predaji projekta krajnjem korisniku Željezničkoj infrastrukturi Crne Gore. Završetak projekta se očekuje do kraja II kvartala 2018. godine.

Izrada nacrtu Strategije razvoja saobraćaja 2018-2035 (ugovor za pružanje usluga u vrijednosti od **299,880.00 eura**) je realizovana u okviru prioritetne ose III OPRR 2012-2012, odnosno Tehničke podrške sa konsultantima angažovanim iz konzorcijuma „SAFEGE“). Javna rasprava sa zainteresovanim stranama na temu Strategije razvoja saobraćaja i Strateške procjene uticaja na životnu sredinu je počela 29. novembra 2017. godine kada je organizovan okrugli sto i trajala je do 20. decembra 2017. godine. Nacrt Strategije je 4. januara 2018. godine prosljeđen Evropskoj komisiji na uvid i komentare. Prvi krug komentara je primljen 31. januara 2018. S obzirom na to da je konsultantima angažovanim za izradu Strategije ugovor istekao 02. februara 2018. godine, usaglašavanje i unapređenje Strategije sa komentarima Evropske komisije je u periodu od februara do aprila bilo predmet internih konsultacija u svim sektorima saobraćaja. 20. aprila 2018. godine Strategija je poslata na drugi krug komentara Evropske komisije koji su primljeni 01. juna 2018. godine. S obzirom na značaj usaglašavanja Strategije i njenog nacrtu sa drugim krugom komentara Evropske komisije i nedostatkom konsultanata koji bi mogli pružiti ekspertsku podršku na tu temu, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je zatražilo pomoć Delegacije Evropske unije koja je predložila upotrebu besplatne tehničke podrške koju pruža JASPERS (Zajednička pomoć za podršku projektima u evropskim regijama). Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je 11. juna 2018. godine započelo proces usklađivanja Strategije sa drugim krugom komentara uz pomoć JASPERS

konsultanata nakon čega će se nacrt Strategije ponovo proslijediti Evropskoj komisiji na uvid.

B) IPA II (2014-2020)

Godišnji nacionalni program 2014 (CAP 2014)

Rekonstrukcija pruge na dionici Kos-Trebešica

U okviru IPA II (2014-2020), kroz Godišnji nacionalni program 2014 (CAP 2014), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva sprovodi jedan infrastrukturni projekat iz oblasti željeznice i to "Rekonstrukcija pruge na dionici Kos-Trebešica" (s obzirom da je u pitanju ugovor o izvođenju radova, radi se o dva posebna postupka zaključivanja ugovora, za nadzor nad izvođenjem radova i za same radove) a ukupna vrijednost projekata iznosi **5,818,000 eura**. Tenderi za oba navedena ugovora su raspisana a potpisivanje ugovora se očekuje u III kvartalu 2018.

Inicijalni rok za prijave koji se odnosi na tender za nadzor je bio 2. april 2018. godine a pripremni sastanak evaluacione komisije tendera za nadzor nad izvođenjem radova za projekat "Rekonstrukcija pruge na dionici Kos-Trebešica" održan je 3. aprila 2018. nakon čega su uslijedili redovni sastanci Evaluacione komisije za nadzor u cilju ocjenjivanja pristiglih ponuda. Proces evaluacije dostavljenih ponuda je okončan dostavljanjem Izvještaja evaluacione komisije Delegaciji Evropske unije koji je sadržao prijedlog da se tenderska procedura otkaže zbog neispunjavanja traženih tehničkih kriterijuma od strane prijavljenih zainteresovanih strana na tenderu. Delegacija Evropske unije je potvrdila izvještaj 23. maja 2018. godine a obnavljanje poziva za tender se očekuje u toku juna 2018. godine.

Rok za dostavljanje prijave za tender koji se odnosi na izvođenje radova je bio 13. jun 2018. godine kada je održan i prvi sastanak evaluacione komisije za radove za projekat „Rekonstrukcija pruge na dionici Kos-Trebešica“. U toku je evaluacija pristiglih ponuda, a uz rad svih uključenih strana i prisustvo članova evaluacione komisije tokom cjelokupnog perioda ocjenjivanja ponuda, očekuje se da će se ugovor zaključiti u predviđenom roku.

U izvještajnom periodu koji je prethodio raspisivanju tendera i evaluaciji tenderske dokumentacije, službenici Direktorata za međunarodnu saradnju i EU fondove su: obavljali poslove koordinacije i učestvovali u postupku usaglašavanja tenderske dokumentacije za radove i tenderske dokumentacije za nadzor; obavljali koordinaciju između krajnjeg korisnika - Željezničke infrastrukture CG i Delegacije Evropske unije u CG u postupku usaglašavanja tenderske dokumentacije. U periodu septembar 2017 - januar 2018 održan je veliki broj sastanaka na kojim se vršilo usaglašavanje dokumentacije i radilo na prevazilaženju velikog broja problema u implementaciji i kašnjenja sa poštovanjem utvrđenih rokova vezanih za nedovoljan kvalitet tenderske dokumentacije i neadekvatno procijenjeni obim radova u periodu koji je prethodio formiranju Direktorata za međunarodnu saradnju i EU fondove (koji su predmet analize izvještaja dostavljenih po nalogu ministra).

27. novembra 2017. dostavljen je izvještaj o statusu projekta Rekonstrukcija željezničke pruge Bar – Vrbnica na dionici Kos-Trebešica iz Godišnjeg akcionog programa IPA 2014; pripremljen je odgovor na dopis Ministarstva evropskih poslova, a povodom pisma Delegacije Evropske unije od 07. novembra 2017., koji se odnosi na sprovođenje projekta „Rekonstrukcija željezničke pruge Bar – Vrbnica na dionici Kos-Trebešica" iz Godišnjeg akcionog programa IPA 2014; održani su sastanci sa NIPAK kancelarijom u cilju prevazilaženja problema u implemetaciji projekta; pripremljen je zahtjev za pokretanje postupka utvrđivanja adenduma finansijskog sporazuma za projekat Sanacija željezničke pruge Bar – Vrbnica na dionici Kos-Trebešica iz Godišnjeg akcionog programa IPA 2014 u skladu sa unaprijeđenom tenderskom dokumentacijom i utvrđenim obimom radova. Na inicijativu projektnog menadžera Delegacije Evropske unije u CG izvršen je ponovljeni postupak ispitivanja tržišta a zatim se krenulo u tendersku proceduru.

5 projekata iz oblasti drumskog saobraćaja

U okviru IPA II (2014-2020), kroz Godišnji nacionalni program 2014 (CAP 2014), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva ima opredijeljena sredstva za pet projekata iz oblasti drumskog saobraćaja, ukupne vrijedosti **1,218,000 eura**, i to:

1. Razvoj baze podataka puteva u Crnoj Gori;
2. Nabavka IT opreme;
3. Studija lokacija za instalaciju automatskih brojača saobraćaja;
4. Nabavka automatskih brojača saobraćaja;
5. Procjena bezbjednosti na putevima u Crnoj Gori.

1. Razvoj baze podataka za mrežu puteva i programa za procjenu bezbjednosti

Ugovor o sprovođenju projekta Razvoj podataka puteva je potpisan 21. novembra 2017. godine sa kompanijom SPEA ENGINEERING, a njegovo sprovođenje je otpočelo 11. decembra 2017. godine. Projekat se finansira iz sredstava Evropske unije, u okviru Godišnjeg akcijskog programa IPA-e za 2014. godinu. Vrijednost ugovora je **356,895 eura**. Period sprovođenja projekta je 12 mjeseci.

U izvještajnom periodu održana su dva sastanka Nadzornog odbora. Pored ovoga, 06. maja 2018. godine započeto je prikupljanje podataka o stanju inventara crnogorske putne mreže koje je preduslov stvaranja kompjuterizovanog sistema upravljanja nacionalnom putnom mrežom. Izvođač će obezbijediti i predati krajnjem korisniku ovog projekta, Direkciji za saobraćaj, operativnu Putnu bazu podataka (RDB) i funkcionalni Sistem za održavanje i upravljanje kolovozom (PMMS). U okviru ovog projekta jedna od aktivnosti su obuke namijenjene Direkciji za saobraćaj pa je 14. i 15. marta 2018. godine održana prva radionica na temu "Upravljanje putevima koristeći opremu visokih performansi". Druga radionica je održana 31. maja 2018. Odgovor Ministarstva saobraćaja na Prvi izvještaj o napretku je poslat Direktoratu za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći 1. juna 2018. godine elektronski i redovnom poštom.

2. Studija lokacija za instalaciju automatskih brojača saobraćaja

Ugovor o pružanju usluga potpisan sa profesorom Bogdanovićem kroz postupak nabavke sa jednim ponuđačem (single tender proceduru) 08. decembra 2017. godine. Studija je završena, konačna saglasnost Direkcije za saobraćaj na početni i finalni izvještaj je dobijena. Izrađivač je dostavio posljednju verziju studije 07. maja 2018. Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je dalo formalnu saglasnost na Završni izvještaj i predmetnu Studiju 11. juna 2018. Ukupna vrijednost projekta je **4,950 eura**.

U periodu koji je prethodio formalnog saglasnosti Ministarstva saobraćaja i pomorstva na Završni izvještaj Studije lokacija za instalaciju automatskih brojača saobraćaja, službenici Direktorata za međunarodnu saradnju i EU fondove intenzivno su radili na poslovima koordinacije između krajnjeg korisnika – Direkcije za saobraćaj i ugovarača. Cilj studije je bio određivanje količine i mjesta isporuke brojača saobraćaja vezanih za projekat „Automatizovano mjerenje protoka saobraćaja“. Projektni zadatak je usaglašavan od strane konsultanata koji su prvobitno angažovani za pomenuti zadatak i predstavnika Direkcije za saobraćaj u periodu od novembra 2016. godine do januara 2017. godine, nakon čega je sproveden postupak evaluacije ponuda za ovaj ugovor koji je završen potpisivanjem ugovora o pružanju usluga sa gore pomenutim profesorom Bogdanovićem. Profesor Bogdanović je Početni izvještaj Studije lokacija za instalaciju automatskih brojača saobraćaja dostavio Direktoratu za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći 26. decembra 2017. godine, nacrt finalnog izvještaja je dostavljen 23. januara, dok je studija lociranja brojača saobraćaja dostavljena u februaru 2018. godine. U periodu od februara do maja 2018. godine uloženi su značajni naponi sa strane Ministarstva saobraćaja i pomorstva kao i Direkcije za saobraćaj vezano za komunikaciju sa konsultantom koji je radio ugovor o pružanju usluga kako bi se primjedbe dostavljene na izvještaje uvrstile u posljednju verziju. Proces je završen 07. maja 2018. godine nakon čega je uslijedila procedura za dobijanje formalne saglasnosti Ministarstva saobraćaja i pomorstva na posljednju verziju studije kako je navedeno iznad.

3. Nabavka IT opreme

Nabavka IT opreme je dio ugovora “Razvoj baze podataka puteva” gdje je konzorcijum “SPEA Engineering-Progetti e Servizi” u obavezi da pripremi dio neophodne dokumentacije za tenderski postupak. Tenderska dokumentacija za ovaj Ugovor je pripremljena i obuhvatila je pripremu tehničkih specifikacija, Obavještenja o tenderu kao i istraživanje tržišta. Dokumentacija je 14. juna 2018. dostavljena Ministarstvu finansija tj. Direktoratu za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći, koje je Ugovorno tijelo, na dalje procesuiranje i sprovođenje tenderskog postupka.

Prolongiranje rokova vezano za ovaj ugovor i početak tenderske procedure je uslovljen poteškoćama u sprovođenju istraživanja tržišta koje je sastavni dio tenderskog postupka a na koja se nije moglo uticati iz razloga što potencijalni ponuđači nisu u obavezi da odgovore na ankete/pitanja. Mjere koje su preuzete da bi se prevazišlo isto je podrazumijevalo istraživanje putem interneta i postupak bio ubrzan. U periodu koji je prethodio dostavljanju tenderske dokumentacije Direktoratu za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva dobilo je nekoliko urgencija od strane Ministarstva finansija vezano za

prolongiranje rokova. Međutim, po posljednjem planu nabavki koji je Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći pripremio u junu 2018. godine, rok za potpisivanje ugovora predviđen je za 28. novembar 2018. godine (finalni rok za potpisivanje svih ugovora u okviru navedenog Programa je 10. decembar 2018. godine) pa, uz intenzivne napore svih uključenih strana i prisustvo članova evaluacione komisije tokom cjelokupnog perioda ocjenjivanja ponuda se očekuje zaključivanje ovog ugovora u predviđenom roku.

4. Nabavka automatskih brojača saobraćaja

Posljednje unaprijeđene verzije Obavještenja o javnim nabavkama i tehničkih specifikacija poslate su 25. maja 2018. na provjeru Direktoratu za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći, koji je dopisom od 30. maja 2018. godine zatražio dodatna pojašnjenja koja se odnose na ranije definisane profesionalne i tehničke kriterijume za odabir ponuđača kao i na sprovedeno istraživanje tržišta. Ministarstvo saobraćaja i pomorstva će odgovor proslijediti u roku od nekoliko dana.

U periodu koji je prethodio dostavljanju tenderske dokumentacije Direktoratu za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva dobilo je nekoliko upozorenja od strane vezano za prolongiranje rokova. Naime, po posljednjem planu nabavki koji je Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći pripremio u junu 2018. godine, rok za potpisivanje ovog ugovora je 30. decembar 2018. godine. Ukoliko se naredni koraci u sprovođenju tenderske procedure realizuju u kraćim rokovima nego što je predviđeno planom nabavki, uz intenzivno angažovanje svih uključenih strana i prisustvo članova evaluacione komisije tokom cjelokupnog perioda ocjenjivanja ponuda, postoji mogućnost za zaključivanje istog prije 10. decembra 2018. godine (finalni rok za potpisivanje svih ugovora u okviru navedenog Programa).

Kašnjenje na ovom ugovoru je uzročno-posljedično, izazvano gore navedenim kašnjenjima vezanim za Studiju brojača saobraćaja čija je finalizacija bila neophodna za otpočinjanje ovog tenderskog postupka.

5. Plan procjene bezbjednosti puteva

Obavještenje o javnim nabavkama za ovaj Ugovor je objavljeno, rok za dostavljanje prijava je bio 19. april 2018. godine a Komisija za evaluaciju ponuda je završila prvu fazu ocjenjivanja primljenih aplikacija Nakon sprovedenih neophodnih procedura koje podrazumijevaju usvajanje izvještaja o evaluaciji od strane Delegacije Evropske unije nastaviće se sa narednim aktivnostima ovog tenderskog postupka. Projektni zadatak za ovaj ugovor je takođe usaglašen i prosljeđen Direktoratu za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći na dalje procesuiranje 06. juna 2018. godine.

U skladu sa planom nabavki za jun 2018. godine potpisivanje ugovora se očekuje 14. decembra 2018. godine što je 4 dana nakon krajnjeg roka za ugovaranje projekata u okviru navedenog Programa (10. decembra 2018.). Ukoliko se naredni koraci u sprovođenju tenderske procedure realizuju u kraćim rokovima nego što je predviđeno planom nabavki, uz intenzivno angažovanje svih uključenih strana i prisustvo članova

evaluacione komisije tokom cjelokupnog perioda ocjenjivanja ponuda, postoji mogućnost za potpisivanje navedenog ugovora prije krajnjeg roka za ugovaranje.

Kašnjenje u pogledu dostavljanja projektnog zadatka bilo je rezultat nekoliko faktora: a) projektni zadatak je prvobitno bio napisan od strane konsultanata čiji je ugovor istekao prije nego što je dobijena saglasnost DEU na predmetni projektni zadatak; b) revizija projektnog zadatka odrađena je od strane JASPERS-a čiji konsultanti nijesu u značajnoj mjeri skrenuli pažnju na nedostatke u tekstu. Zbog ovih razloga, unapređenje i usaglašavanje projektnog zadatka je finalizovano od strane predstavnika Direkcije za saobraćaja i Ministarstva saobraćaja i pomorstva.

U periodu od februara do maja 2018. godine, djelujući na osnovu nekoliko urgencija koje je poslalo Ministarstvo finansija, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je intenziviralo komunikaciju sa Direkcijom za saobraćaj koji je krajnji korisnik ovih projekata a poslalo je i dvije pisane urgencije istoj ističući značaj ovog projekta i drugih projekata iz oblasti drumskog saobraćaja (Nabavka IT opreme, Automatizovano mjerenje protoka saobraćaja) naglašavajući potrebu za brzim djelovanjem. Pored ovoga, ministar saobraćaja i pomorstva se sastao sa direktorom Direkcije za saobraćaj vezano za projekte iz oblasti drumskog saobraćaja koji se finansiraju iz IPA-e. Nakon navedenih aktivnosti, vidljiv je napredak i dinamika rada je intenzivirana u saradnji sa predstavnicima Ministarstva saobraćaja i pomorstva.

Pored navedenog, u izvještajnom periodu službenici Direktorata za međunarodnu saradnju i EU fondove su: vršili pregled, analizu, pripremu pratećih aneksa i prpratnog dopisa koji se odnose na planiranje budžeta za projekte finansirane iz CAP 2014; obavljali monitoring, kontrolu i dostavljanje informacija koje se odnose na Plan plaćanja i Plan javnih nabavki; učestvovali u procedurama javnog nadmetanja i procedurama za dodjelu donacija (pripremali nacрте projektnih zadataka odnosno tehničkih specifikacija) kao i tenderskim procedurama, pratili proces ugovaranja, izvještavanje i monitoring implementacije ugovora; učestvovali na redovnim mjesečnim sastancima u Delegaciji Evropske unije u CG povodom implementacije CAP 2014.

Godišnji nacionalni program 2017 (CAP 2017)

Zahtjev za prenošenje odgovornosti za indirektno upravljanje ovim Programom upućen je Evropskoj komisiji u januaru 2018. godine i u najavi je revizorska misija DG NEAR koja će imati za cilj da procijeni spremnost nacionalnih institucija uključenih u ovaj Program da samostalno upravljaju istim. U zavisnosti od revizorskog izvještaja DG NEAR biće poznata i dinamika potpisivanja Finansijskog sporazuma. Imajući u vidu da Finansijski sporazum između Evropske komisije i Vlade CG za Godišnji nacionalni program 2017 (CAP 2017), koji u odnosu na sektor saobraćaja sadrži projekte iz Akcionog dokumenta ukupne vrijednosti **11,343,824 eura**, još uvijek nije potpisan, Direktorat za međunarodnu saradnju i EU fondove

pokrenuo je postupak obezbjeđivanja takozvane „suspenzivne klauzule“ koja omogućava sprovođenje pripremnih aktivnosti u vezi sa tenderskim postupkom, u periodu prije potpisivanja Finansijskog sporazuma. Delegacija Evropske unije odobrila je 12. februara 2018. godine “suspenzivnu klauzulu” za aktivnosti rekonstrukcije pogranične željezničke stanice Bijelo Polje, unapređenje administrativnih kapaciteta u institucijama i usklađivanja sa EU pravnom tekovinom.

Projekti iz Akcionog dokumenta 2017 su:

1. Unapređenje sekcije željezničke pruge Bar-Vrbnica - Rekonstrukcija željezničke stanice Bijelo Polje;
2. Unapređenje pomorskih i unutrašnjih plovnih puteva, VTMISS i sigurnosna oprema- VTMISS faza II;
3. Jačanje administrativnih kapaciteta u institucijama i usklađivanje sa EU pravnom tekovinom - Jačanje kapaciteta, Priprema projekata i Usklađivanje sa EU pravnom tekovinom.

Direktorat za međunarodnu saradnju i EU fondove učestovao je u radu i predstavio je izvještaje za VI i VII sektorski monitoring odbor u 2017. godini, kao i izvještaj za IPA monitoring odbor koji je održan u decembru 2017. godine; održano je nekoliko sastanaka sa Nacionalnim službenikom za ovjeravanje i Direktoratom za upravljačku strukturu; u odnosu na horizontalna pitanja (upravljanje ljudskim resursima; upravljanje rizicima) pripremljena je i redovno dostavljana dokumentacija vezana za anekse Pravilnika o procedurama (MOP) Ljudski resursi i Interna kontrola za CAP i IPA III komponentu; IT politika, Upravljanje rizicima, Nepravilnosti, Javnost i vidljivost; kontinuirano je vršena priprema i dostavljanje odgovora na revizorske izvještaje za Ministarstvo održivog razvoja, Nacionalnog službenika za ovjeravanje/Direktorat za upravljačku strukturu, Revizorsko tijelo i održavana je stalna komunikacija sa predstavnicima navedenih tijela; na osnovu dostavljenih revizorskih nalaza iz izvještaja za period od juna do decembra 2017. godine, zatvorena je većina prethodno utvrđenih negativnih nalaza revizora i revizorskih tijela, što predstavlja izuzetan napredak u poštovanju procedura; izvršena je analiza nacrtu Višekorisničke IPA-e 2018; izvršen je uvid i dostavljeni komentari na projekat EUIF; redovno je vršena priprema izvještaja koji se odnosi na IPA projekte, aktuelne i planirane, sa osvrtom na glavne ciljeve, vrijednosti ugovora, statusom implementacije kao i utrošenim finansijskim sredstvima iz IPA i nacionalnog kofinansiranja za potrebe Pravaca razvoja Crne Gore 2018-2021 odnosno Srednjoročnog programa Vlade, kao i za potrebe drugih sektora u okviru Ministarstva saobraćaja i pomorstva.

Programiranje godišnjeg nacionalnog programa 2019 (CAP 2019)

U cilju programiranja preostalih sredstava za sektor saobraćaja u okviru Godišnjeg nacionalnog programa 2019 (CAP 2019) programa, Direktorat za međunarodnu saradnju i EU fondove započeo je prikupljanje informacija o potencijalnim projektima tokom sastanaka Sektorske radne grupe održanih 20. septembra 2017. godine i 16. februara 2018. godine. Nakon niza internih konsultacija, održane su dvije radionice uz pomoć eksperata čija je tehnička podrška obezbijeđena preko Delegacije Evropske unije. Radionice su održane 10. i 11. maja 2018. godine a fokusirale su se

na analizu predloženih projekata i prioritizaciju projektnih ideja u sektoru saobraćaju, u cilju kreiranja nacrtu Akcionog dokumenta za CAP 2019 do kraja juna 2018. godine.

Kao nastavak aktivnosti vezanih za kreiranje nacrtu Akcionog dokumenta za CAP 2019 program, održan je i sastanak sa NIPAK (Nacionalni IPA koordinator) kancelarijom 31. maja 2018. godine, kako bi se NIPAK upoznao sa procesom programiranja u sektoru saobraćaja. Direktorat za međunarodnu saradnju i EU fondove je 4. juna 2018. godine održao i sastanak sa predstavnicima Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Željezničke infrastrukture Crne Gore, NIPAK kancelarije i Delegacije Evropske unije. Cilj sastanka je bilo predstavljanje projektnih ideja za CAP 2019 i prioritizacija prijedloga projekata u odnosu na zrelost i relevantnost istih.

C) PROGRAMI REGIONALNE I TERITORIJALNE SARADNJE

U izvještajnom periodu službenici Direktorata za međunarodnu saradnju i EU fondove učestvovali su u radu na projektima iz **Programa Interreg IPA IT AL MNE**.

Projekat SAGOV

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je pridruženi partner na projektu SAGOV (Upravljanje povezanošću Južnog Jadrana) koji se finansira u okviru INTERREG IPA (inter-regionalna IPA) programa prekogranične saradnje Italija-Albanija-Crna Gora. Pripremni sastanak partnera na projektu održan je u Tirani, 13. aprila 2018. a sastanak za pokretanje projekta 29. maja 2018. Trenutno se radi na dostavljanju svih neophodnih informacija koje se odnose na proces evropskih integracija svih partnera na projektu kao i na popunjavanju Upitnika koji se odnosi na apsorpciju IPA fondova koji nam je dostavljen od strane Evropskog pokreta u Crnoj Gori (EMIM), nevladine organizacije koja je jedan od partnera na projektu.

INTERREG IPA IT AL MNE Tematski projekti

Nadzorni odbor programa Italija-Albanija-Crna Gora je u aprilu 2018. godine prihvatio finansiranje tematskih projekata INTERREG IPA (inter-regionalne IPA-e), gdje je jedna od prihvatljivih tema i saobraćaj sa maksimalnim budžetom od 7 miliona eura. U tom smislu formiran je radni tim na nivou Ministarstva saobraćaja i pomorstva uz aktivno učešće ostalih aktera koji će zajedno sa predstavnicima Albanskog razvojnog fonda (vodeći partner) i partnerima iz Italije pripremiti aplikaciju odnosno projektni prijedlog. Krajnji rok za dostavljanje projekta u okviru teme saobraćaj 31. jul 2018. godine nakon čega u oktobru 2018. godine slijedi razmatranje i odlučivanje o projektnim prijedlozima od strane Nadzornog odbora ovog programa.

Interreg V-B Jadransko-jonski program (ADRION) za period 2014-2020

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je pridruženi partner na projektu ADRIPASS koji se realizuje u okviru ADRION programa. Vrijednost ukupnog budžeta koji je opredijeljen za ovaj projekat iznosi 1,462,373.50 eura. Uloga ministarstva je da pruži podršku implementaciji projekta obezbjeđujući sve neophodne informacije koje se odnose na transportni sektor u Crnoj Gori. Početni zajednički sastanak je održan od 31. januara 2018. do 01. februara 2018. u Trstu, Italija. Partneri su predstavili četiri

pilot aktivnosti predviđene u luci Kopar, Bar, Ploče i Igumenica, fokusirane na komunikacione sisteme luke i efikasnu zamjenu informacija koja bi omogućila luci da ubrzaju carinske i druge administrativne postupke, bez ugrožavanja sigurnosti luka.

D) ZIO – Zapadnobalkanski investicijski okvir

Tokom perioda 2009-2017 kroz 19 poziva odobreno je 34 projekta ukupne vrijednosti 37,5 miliona eura za pripremu tehničke i projektne dokumentacije za infrastrukturne projekte. U sektoru saobraćaja odobreno je 16 projekata ukupne vrijednosti od 26,9 miliona eura.

U odnosu na finansiranje oblaske varijante Jadransko-jonske brze saobraćajnice duž crnogorskog primorja, tekuće ZIO aktivnosti su sljedeće:

- Priprema studije izvodljivosti radi prioritizacije zaobilaznice Herceg Novi, Budva i Bar u okviru brze saobraćajnice duž crnogorskog primorja i unapređenje postojeće tehničke dokumentacije za izabranu prioritetnu zaobilaznicu Budva na brznoj saobraćajnici duž crngorskog primorja. Prijava za grant je išla kroz 10. poziv Zapadno-balkanskog investicionog okvira (ZIO) u 2013. godini; a sredstva su dobijena u iznosu od 500,000 eura. Procedura je završena sa KFW bankom kao vodećom finansijskom institucijom. Usluge su zaključene u decembru 2017. godine.
- Priprema studije izvodljivosti za Jadransko-jonski koridor kroz Crnu Goru i Albaniju; za grant smo se prijavili kroz 14. poziv Zapadno-balkanskog investicionog okvira (ZIO) u 2015. godini, i to Crna Gora i Albanija zajednički; grant je odobren u iznosu od 3,5 miliona eura, od kojih je 1 milion vezan za Crnu Goru. Projekat će sprovesti IPF5. Početni sastanak je održan 6. juna 2017. godine.
- Kroz 3. poziv Investicionog okvira za Zapadni Balkan za sufinansiranje aplicirano je za izgradnju obilaznice Budva - paket 1, kao dio Jadransko-jonskog koridora kroz Crnu Goru. Traženi iznos grant sredstava je 40 miliona eura. Za dodatnu podršku ovom projektu apliciralo se kroz 18. poziv Investicionog okvira za Zapadni Balkan (tehnička podrška) za bespovratna sredstva u iznosu od 4 miliona eura za pripremu tenderske dokumentacije, detaljnog projekta i prateće tehničke dokumentacije za radove na izgradnji prioritetne komponente obilaznice Budva-Paket 1 (segmenta) Jadransko-jonskog koridora u Crnoj Gori. Odobrena su 2,5 miliona eura, a nanovo se apliciralo u 19. pozivu za nedostajućih 1,5 miliona eura.

U odnosu na željeznički sektor, tekuće ZIO aktivnosti su sljedeće:

- Kroz 1. poziv Investicionog okvira za Zapadni Balkan za sufinansiranje, započeta je realizacija prvog zaduženja 20+20 iz WBIF fonda, a u toku su dva velika projekta: zamjena signalno-sigurnosnog uređaja u stanici Podgorica i sanacija šest kosina na dionici Kolašin-Podgorica, ukupne vrijednosti 11,5 miliona eura.

- Kroz 3. poziv Investicionog okvira za Zapadni Balkan za sufinansiranje predata je prijava za drugi željeznički aranžman 20+20, gdje su tražena grant sredstva u iznosu od 20 miliona eura za dalju rekonstrukciju infrastrukture, za opremu za održavanje i radionice i nove vozove.
- U okviru 13. poziva za tehničku podršku, finansira se Specijalna inspekcija 106 tunela na željezničkoj liniji Bar-Vrbnica (ruta 4 Orijentalnog-Istočno mediteranskog koridora) s prijedlogom mjera sanacije. Projekat je u toku a vrijednost projekta je 2,5 miliona eura (grant).
- U okviru 14. poziva za tehničku podršku, finansira se II faza projekta vezanog za unapređenje sigurnosti na željezničkoj liniji Bar Bar-Vrbnica (ruta 4 Orijentalnog - Istočno mediteranskog koridora) koja se odnosi na specijalnu inspekciju 91 betonskih mostova. Projekat je u toku a vrijednost projekta je 3 miliona eura (grant).
- U okviru 16. poziva za tehničku podršku, finansira se Izrada glavnih projekata za zamjenu signalnog-sigurnosnog sistema u stanicama Golubovci, Zeta, Virpazar, Sutomore i Bar na željezničkoj liniji Bar – Vrbnica. Projekat je odobren na sastanku Upravnog odbora ZIO u Londonu u decembru 2016. Vrijednost projekta je 1,5 miliona eura (grant).
- U okviru 17. poziva za tehničku podršku, finansiraju se Priprema glavnih projekata i nadzor radova za rekonstrukciju klizišta Ratac i signalizacije u stanicama na sjevernom dijelu pruge Bar-Vrbnica u iznosu od 2 miliona eura (grant).

U odnosu na Bar-Boljare autoput, Bar-Boljare autoput, tekuće ZIO aktivnosti su sljedeće:

- Ministarstvo saobraćaja i pomorstva se u februaru 2016. godine prijavilo za odobrenje granta za tehničku pomoć za dva projekta pod Zapadno-balkanskim investicionim okvirom (ZIO) u okviru 15. poziva za tehničku podršku. Prijave za odobrenje granta su bile vezane za idejni projekat sa pratećom Studijom društvenog uticaja i uticaja na životnu sredinu za dionicu Mateševo-Andrijevića i Smokovac-Tološi-Farmacija (zaobilaznica oko Podgorice) projekta autoputa Bar-Boljare. Traženi iznos ukupne vrijednosti od 5,49 miliona eura je odobren u julu 2017. a u junu 2018. je započela priprema dokumentacije (usklađivanje projektnog zadatka sa IPF 6).
- U okviru 18. poziva Zapadno-balkanskog investicionog okvira (ZIO) Ministarstvo saobraćaja i pomorstva se prijavilo za odobrenje granta vezanog za novu sveobuhvatnu studiju izvodljivosti cijelog autoputa Bar-Boljare. Traženi iznos je EUR 1,3 miliona a odobren je u decembru 2017. dok je u julu 2018. počela priprema ovog dokumenta (usklađivanje projektnog zadatka sa IFICO-om (Kancelarija za koordinaciju Međunarodnim finansijskim institucijama).

Iz ZIO okvira finansira se i izrada glavnog projekta i tenderske dokumentacije za rekonstrukciju puta Šćepan Polje – Plužine, koji povezuje Crnu Goru i Bosnu. Za sredstva se apliciralo kroz 12. poziv za tehničku podršku u iznosu od 3,5 miliona eura. Završetak projekta se očekuje u toku 2018. godine. Kroz ZIO pozive 2. i 3. za tehničku podršku, odrađena je pripremna dokumentacija, kao što je studija izvodljivosti. Ukupna vrijednost ove dvije aktivnosti je iznosila 700,000 eura.